

Geboortegewicht.

Binnen de kleine populatie van ons Verbeterd Roodbont ras, zijn cijfers en data geen gemeengoed, zoals in de Melkveehouderij, maar ook in de grotere Vleesvee rassen, zoals Belgisch Witblauw, maar ook de grotere Franse rassen. Binnen deze rassen wordt zelfs al via genen (DNA), vertaald Genomics, geselecteerd, gefokt en verkocht. In bepaalde mate worden hoge DNA cijfers, minstens, zo niet belangrijker gevonden als het fenotype van een dier.

Dit is voor ons Ras, met een relatief kleine populatie (nog) niet aan de orde. Dat in de loop van de jaren behoorlijk veel cijfers zijn verzameld, waar bepaalde (voorzichtige) conclusies uitgetrokken kunnen worden is wel degelijk aan de orde. Dat we dit als stamboek kunnen en moeten benutten lijkt me duidelijk. Sterker nog, dit is ook 1 van de belangrijkste doelen van het vastleggen van (inspectie) gegevens.

Bij CRV heb ik een data bestand opgevraagd van de laatste 10 jaar aan inspectie gegevens, in combinatie met afstamming, en indien opgegeven geboortegewicht en verloop. Deze schat aan informatie (meer als 1350 inspecties!) wil ik de komende periode opgraven, en waar dit interessant of leerzaam is, delen met de leden van de vereniging, ter kennisgeving, maar waar nodig ook tot ondersteuning van het maken van bepaalde fokkerijkeuzes, inzetten van Stieren, of juist niet, of bepaalde meningen feitelijk te staven of juist te ontkrachten.

Ik trap af met een kleine studie naar de relatie tussen geboortegewicht en de inspecties van deze dieren. Dit zal voor de ene fokker interessanter zijn dan de andere fokker. Degene die zich bezighouden met natuurlijk afkalven/project BNL zullen hier mogelijk wat meer handvaten vinden als iemand die hier niet mee bezig is.

Allereerst is goed om te realiseren dat geboortegewicht een vaak geschat gewicht is. Nu wil ik niemand zijn schattingsvermogen in twijfel trekken, maar de praktijk leert in een aantal gevallen dat dit lastiger lijkt dan gedacht. Daarnaast hebben natuurlijk ook andere zaken invloed op het geboortegewicht. Denk aan voeding, tussenkalftijd, maar ook een wat nieuwer begrip epi genetica. Hier is in de VeeteeltVlees van mei 2020 uitvoerig bij stil gestaan. Feitelijk komt het er op neer dat DNA aan of uit kan worden gezet tijdens de dracht, die worden beïnvloed door externe factoren zoals voeding, en gezondheid van het moederdier.

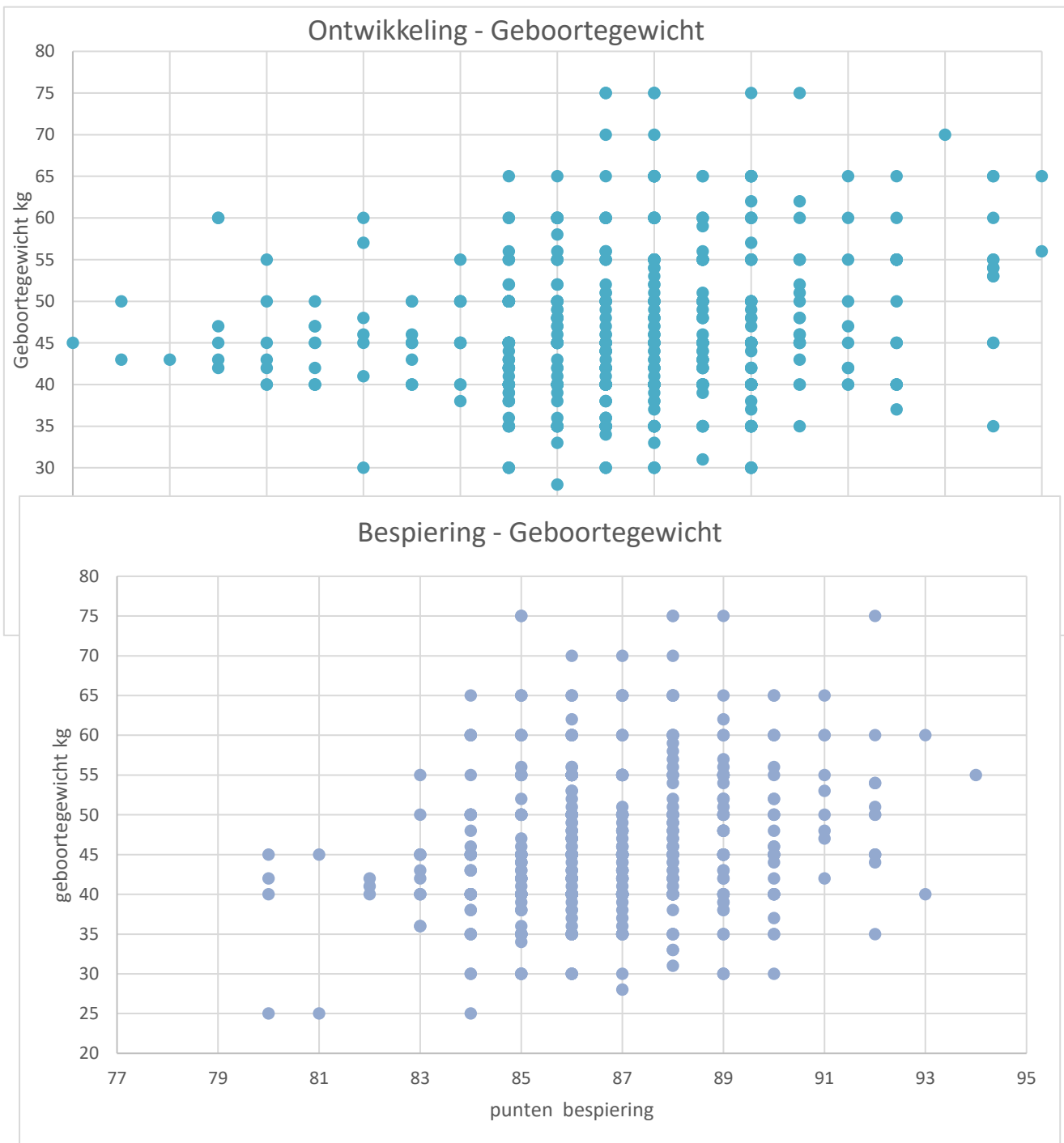
Al met al zijn er dus diverse factoren die niet perse fokkerij gerelateerd zijn, maar die toch van invloed kunnen zijn op de cijfers en prestaties van de individuele dieren.

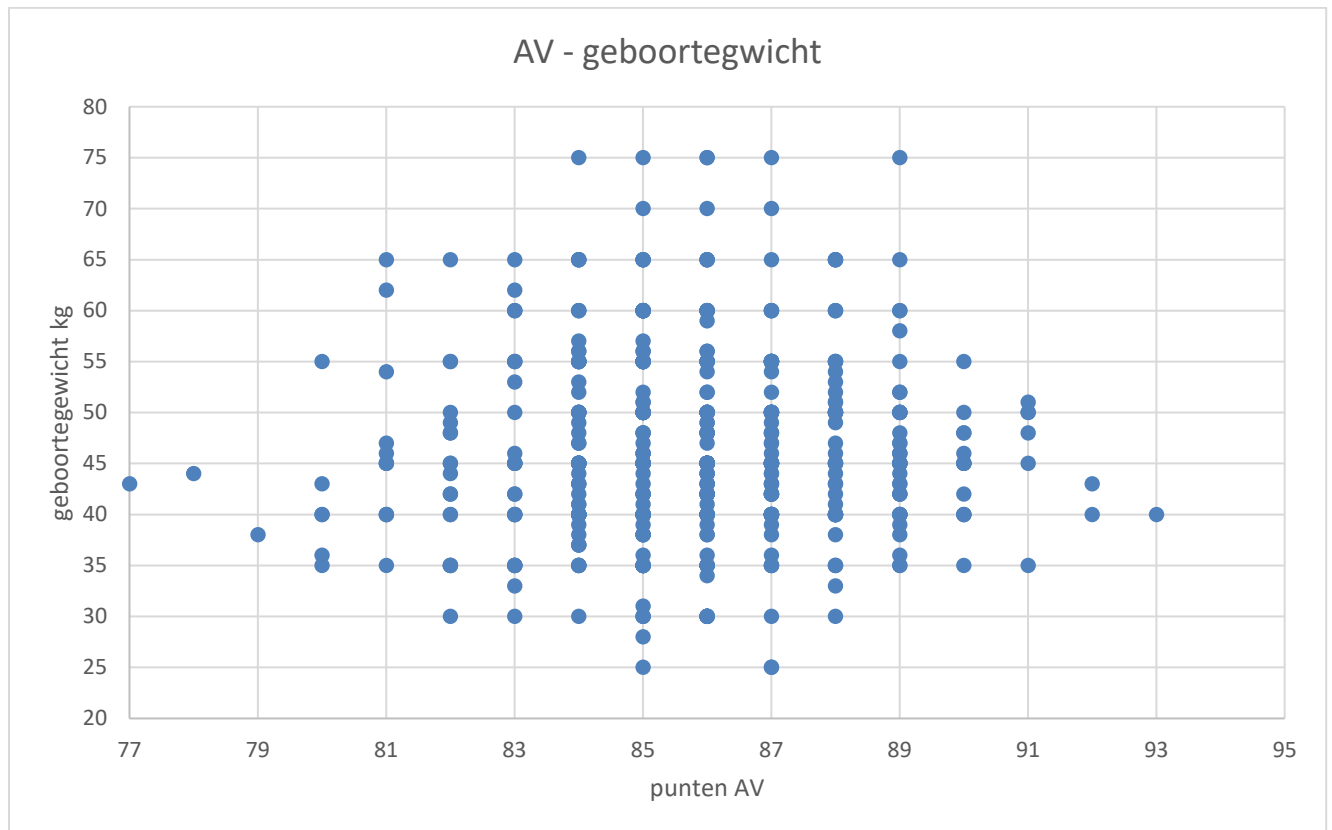
Dit gezegd hebbende begin ik met de balans op te maken of er een relatie is tussen de verschillende bovenbalk kenmerken (ontwikkeling, bespiering, en algemeen voorkomen) en geboortegewicht.

Als we inzoomen op de grafiek ontwikkeling-geboortegewicht kunnen we al snel concluderen dat er nauwelijks een trend zichtbaar is. de conclusie is zelfs te trekken dat een kalf met laag geboortegewicht zich even goed tot een fors ontwikkeld dier kan ontwikkelen dan een kalf met een hoog geboortegewicht. Het meest treffende voorbeeld hiervan is de koe Francien 5, van Wittingen met een geboortegewicht van 35 kilo, en een machtige score van 94 voor ontwikkeling. Anderzijds kan de conclusie ook getrokken worden dat van de kalveren met een geboortegewicht van 65 kilo of meer deze zelden een score van onder de 85 krijgen, maar garantie voor fors ontwikkelde dieren is dit zeker niet.

Bij de vergelijking van geboortegewicht-bespiering zien we hetzelfde beeld als bij de grafiek ontwikkeling. Gemiddeld is er nauwelijks een trend waarneembaar, De sporadische uitschieter naar beneden hoeft niet perse een genetisch verband te hebben.

Een vlakke trendlijn is te zien als we het totale bekijken in het licht van algemeen voorkomen. De voorzichtige conclusie mag getrokken worden dat het fokken op lichtere kalveren geen gevaar vormt voor een minder fraai dier, naar de keuringstandaard van het VRB ras

Zoomen we in op stier niveau zien we aanzienlijke verschillen. Onderstaand een tabel met stieren die meer dan 15 nakomelingen waarvan zowel de geboortegewichten en algemeen voorkomen van bekend is.

Stier	Aantal nakomelingen	Gem. geboortegewicht	Gem AV
Gemiddeld	595	46,2	86,1
Dagobert v Pesaken	52	38,1	85,9
Jacobar 28 AZ	69	53,7	86
Romeo v Pesaken	27	45,1	86,7
Tom v.h. Veerhuis	22	44,8	85
Storm	15	45,2	87,4

Tussen de individuele stieren zitten aanzienlijke verschillen, met als 2 uiterste Dagobert en Jacobar, waarbij maar liefst 12,6 kg verschil genoteerd tussen de geboortegewichten. Interessant is dat het er in algemeen voorkomen maar 0,1 punt verschil zit.

Voor degene die zich bezighouden met natuurlijk afkalven binnen verbeterd roodbont, is het dus naast de bekkenmaten zeker van belang geboortegewicht mee te nemen in de selectie van stieren. Het kan zomaar dat een kalf van 12 kilo minder door een gemiddeld bekken wel

makkelijker geboren word dan een kalf van 12 kilo meer door een ruim bekken. Niet voor niets is de fokwaarde geboortegewicht van groot belang binnen de gebruiksrusingsegment van het BWB ras.

Samenvattend:

- Het geboortegewicht is van minimale invloed op de latere score voor ontwikkeling, bespiering, en algemeen voorkomen. Het fokken op lichtere kalveren hoeft dus geen terug uitgang op de bovengenoemde onderdelen te betekenen.
- Zeer grote verschillen op stierniveau qua geboortegewicht! Bij latere lineaire beoordeling weinig verschil in punten algemeen voorkomen. Kalveren wegen en data verzamelen van dus van grote waarde als men hier stappen voorwaarts wil zetten.

Dagobert en Jacobar 28 AZ, de nakomelingen van Jacobar wegen bij geboorte ongeveer 30% meer dan de Dagobert nakomelingen